

KLIIMAMINISTEERIUM

Andrus Umboja
Jõelähtme Vallavalitsus

Teie 15.04.2026 nr 6-2/2079

Meie 14.05.2026 nr 1-17/26/1506-3

Vastus selgitustaotlusele

Austatud Andrus Umboja

Pöörduisite Kliimaministeeriumi poole, et saada selgitust veeseaduse kohase joogivee käitleja määratluse kohta ning joogivee käitleja poolt tarbijatele kättesaadavaks tehtava joogivee hinnakujunduse põhimõtete ja seda reguleerivate õigusaktide kohta. Alljärgnevalt vastame koostöös Sotsiaalministeeriumi ja Terviseametiga Teie esitatud küsimustele.

Soovite esiteks teada, kas selline eraisik, kes võtab talle kuuluvast individuaalsest veevõtukohast vett vähem kui 10 m³ ööpäevas ja kes teeb selle joogiveena tasu eest kättesaadavaks vähem kui 50-le inimesele asukohas, mis ei ole ühisveevärgi -ja kanalisatsiooni seaduse (edaspidi ÜVVKS) kohane ühisveevärgiga kaetav ala ja kellele ei kohaldu ÜVVKSi kohase vee-ettevõtja õigused ega kohustused ja milline tegevus ei toimu avalik-õigusliku tegevuse raames, tuleb lugeda veeseaduse (§ 87 lõike 1) kohaseks joogivee käitlejaks.

Selgitame, et veeseaduse § 87 lõike 1 järgi on joogivee käitleja ettevõtja, kelle tegevus on joogivee tootmine, varumine, töötlemine, pakendamine või muud toimingud, mille tulemusel on joogivesi kättesaadav tarbijale või teisele isikule tasu eest või tasuta. Sama lõike teine lause sätestab erandi: individuaalsest veevõtukohast vee võtjat ei peeta joogivee käitlejaks, kui ta võtab vett keskmiselt alla 10 m³ ööpäevas või vähem kui 50 inimese tarbeks, välja arvatud juhul, kui joogiveega varustamine on osa majandustegevusest või avalik- õiguslikust tegevusest. Sama loogika kordub ka sotsiaalministri 24.09.2019 määruse nr 61 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ja analüüsimeetodid ning tarbijale teabe esitamise nõuded“ kohaldamisalas.

Seega ei sõltu küsimus üksnes veekogusest või tarbijate arvust, vaid ka sellest, kas vee kättesaadavaks tegemine toimub majandustegevuse raames. Äriseadustiku § 1 järgi on ettevõtja mh füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning see on talle püsiv tegevus. Sellest tulenevalt on põhjendatud järeldus, et kui eraisik teeb talle kuuluvast individuaalsest veevõtukohast vett tasu eest kättesaadavaks püsivalt või korraldatud teenusena, siis võib selline tegevus olla käsitatav majandustegevusena ning isik kvalifitseerub veeseaduse § 87 lõike 1 tähenduses joogivee käitlejaks ka siis, kui vett antakse alla 10 m³ ööpäevas või vähem kui 50 inimesele. Kui aga tegemist ei ole majandustegevuse ega avalik-õigusliku tegevusega, kohaldub erand ja isikut joogivee käitlejaks ei loeta.

Soovite ka teada, millised on veeseaduse kohase joogivee käitleja, kes ei ole vee-ettevõtja ega isik, kellele kohalduksid ÜVVKSi kohased vee-ettevõtja kohutused, tarbijatele tasu eest kättesaadavaks tehtava joogivee hinnakujunduse võimalikud põhimõtted ja selleks õiguslik alus. Sealjuures soovite teada: 1. millised joogivee käitleja poolt tehtud kulud ja kulukomponendid võivad olla joogivee kättesaadavaks tegemise eest võetava tasu suuruse kujundamise aluseks; 2. kas ja kuidas on võimalik tagada õigus saada joogivee käitlejalt teavet tema poolt tarbijatele kättesaadavaks tehtud joogivee eest küsitava tasu kujunemise ja selle põhjendatuse kohta ning 3. kes on need pädevad asutused (ja milliste õigusaktide alusel), kellel on võimalik joogivee käitleja poolt tarbijatele tarnitava joogivee eest võetava tasu põhjendatuse üle teha järelevalvet.

Selgitame, et kui joogivee käitleja ei ole ÜVVKSi § 24 alusel määratud vee-ettevõtja ega ole ka ÜVVKSi § 28 alusel ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutaja ilma vee-ettevõtjaks määramiseta, siis ei kohaldu sellisele joogivee käitlejale ÜVVKSi sätetatud veeteenuse hinna kujundamise põhimõtted ning Konkurentsiamet ei tee sellises olukorras järelevalvet hinnaregulatsiooni üle. Kehtivates õigusaktides ei ole sätetatud nõudeid ega kohustusi sellise veeteenuse hinna kujundamisele, põhjendatusele ega selle üle järelevalve teostamisele, mis ei vasta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse tunnustele. Sellisel juhul lepatakse teenuse osutamise tingimused, sealhulgas tasu suurus, kokku poolte vahelises võlaõiguslikus lepingus ning tasu kujuneb poolte kokkuleppel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristjan Truu

merenduse ja veekeskkonna asekanstsler

Koopia: Sotsiaalministeerium, Terviseamet

Anni Mandel, 605 1257

anni.mandel@kliimaministeerium.ee